

**Advies bij de kennisgevingsnota van het plan-MER voor de
inplanting van windturbines in zoekzone E40 van Aalter tot Aalst
en het voorontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan
“Windenergie E40-zone van Aalter tot Aalst”**

Nummer:	INBO.A.2013.44
Datum advisering:	23 mei 2013
Auteur(s):	Joris Everaert
Contact:	Lode De Beck (lode.debeck@inbo.be)
Kenmerk aanvraag:	Brief van 25 april 2013 ; L:\R01\Wind\Windprojecten\E40
Geadresseerden:	Deputatie van de Provincie Oost-Vlaanderen T.a.v. Geert Versnick Gouvernementstraat 1 9000 Gent
Cc:	Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, Directie Ruimte Dienst Ruimtelijke Planning Karen Dhollandere (karen.dhollander@oost-vlaanderen.be) Agentschap voor Natuur en Bos, Provinciale Dienst Oost-Vlaanderen Steven Laureys (steven.laureys@lne.vlaanderen.be)

AANLEIDING

Op 24 april 2013 nam de Provincieraad van de Provincie Oost-Vlaanderen een besluit inzake het dossier "wind voor zones Eeklo-Maldegem en E40 van Aalter tot Aalst".

Het is de bedoeling dat voorkeursscenario's verder onderzocht zouden worden. Er zouden daaruit Provinciale Ruimtelijke Uitvoeringsplannen (kortweg PRUP's) volgen die geselecteerde concentratiegebieden vastleggen voor windenergie. Rond die zone zou een zone met landschappelijke begeleidende maatregelen komen en een uitsluitingszone. Voor elk PRUP zal ook een plan-MER worden opgemaakt waarvan de kennisgevingsnota (of ontwerp) in dit advies ook besproken wordt.

VRAAGSTELLING

De Deputatie van de Provincie Oost-Vlaanderen vraagt advies bij het voorontwerp van PRUP en de kennisgevingsnota / het ontwerp plan-MER voor de zone E40 van Aalter tot Aalst.

TOELICHTING

In onderstaande toelichting worden opmerkingen gegeven op het voorontwerp PRUP en bijhorend ontwerp plan-MER. De indeling en nummering van deze documenten is in dit advies overgenomen.

Algemene opmerking op het voorontwerp PRUP en ontwerp plan-MER

De inschatting van de effecten op fauna, zijn vrijwel alleen gebaseerd op de Vlaamse risicoatlas vogels-windturbines van het INBO (Everaert *et al.*, 2011) en een globale (niet lokale) afweging voor vleermuizen.

Aangezien in de plan-fase de belangrijkste keuzes gemaakt worden, lijkt het aangewezen om vroeg in deze fase van het besluitvormingsproces alle redelijkerwijs beschikbare informatie te verzamelen of onderzoek te verrichten.

Op projectniveau kan er indien nodig een meer diepgaande analyse uitgevoerd worden. Afhankelijk van deze project analyse, kunnen op dat niveau bijvoorbeeld ook nog milderende maatregelen nodig zijn. Voor eventueel nader onderzoek en milderende maatregelen inzake fauna, kan er dus best een verschil gemaakt worden tussen het PRUP/plan-MER niveau en het projectniveau.

Kennisgeving / Ontwerp plan-MER

15. Discipline Fauna en flora

15.3.4. Fauna (beschrijving van de referentiesituatie)

Ten noorden van de locatie Bedrijventerrein Gent blijkt ook een broedkolonie aanwezig van blauwe reiger. Het INBO heeft deze gegevens recent verkregen (nog niet in INBO risicoatlas opgenomen). De kolonie situeert zich t.h.v. de waterplas aan Innovia Films bvba langs de R4/Sluisweg net ten noorden van het projectgebied. Er werden tijdens het broedseizoen 2012 tot minstens 18 broedkoppels geteld (zie <http://waarnemingen.be/waarneming/view/64544830>). Het aantal broedkoppels zou ook groter kunnen zijn (moeilijk te tellen) en de vogels kunnen foerageervluchten uitvoeren richting natuurzones langs de Tijarm aan de rand van het projectgebied (mededeling Nick De Meulemeester). Dit aandachtspunt dient nader onderzocht te worden.

Het INBO kreeg recent nieuwe informatie over de aanwezigheid van vleermuizen t.h.v. de locatie Bedrijventerrein Gent. In het kasteelpark De Ghellinck te Zwijnaarde (ten westen van het projectgebied) is er een broedkolonie van rosse vleermuizen. Op basis van automatische bat-detector metingen ter hoogte van de Tijarm en Schelde (eiland Zwijnaarde) blijkt dat daar (alleszins in april 2013) rosse vleermuizen overvliegen, vermoedelijk vanuit de kolonie. Er bestaat een kans dat deze vleermuizen ook over het projectgebied vliegen (nader te onderzoeken).

15.7.3. Fauna (effectbepaling)

De geplande natuurontwikkeling langs de Tijarm (locatie bedrijventerrein Gent) dient uitgebreider besproken te worden. Om effecten op watervogels op die locatie zoveel mogelijk te vermijden, adviseren we

om de nabijheid van de Tijarm zoveel mogelijk te vrijwaren voor de inplanting van windturbines (zie ook richtinggevend INBO advies: Everaert, 2009).

Het mogelijk risico voor blauwe reigers en rosse vleermuizen (zie boven) dient nog besproken te worden, en minstens op projectniveau nader onderzocht.

15.10. Milderende maatregelen

Er dient een bijkomend punt “Beperken effecten op overwinterende watervogels en broedvogels” opgenomen te worden, meer specifiek voor de locatie bedrijventerrein Gent (natuurontwikkeling Tijarm). Het is aangeraden om hierrond nader onderzoek te verrichten.

15.10.3. Beperken effecten op vleermuizen

Voor vleermuizen adviseren we om voor de keuze van de meest geschikte inplanting de beschikbare gegevens mee te nemen in de afweging en om bij indicaties van mogelijke effecten ook nader onderzoek uit te voeren met gerichte tellingen. Uit het onderzoek zou ook kunnen blijken dat er milderende maatregelen nodig zijn op projectniveau.

Naast de reeds genoemde maatregelen voor de verschillende locaties in het ontwerp plan-MER, kan nu reeds geadviseerd worden om op de locatie Bedrijventerrein Gent voor vleermuizen nader onderzoek uit te voeren, bij voorkeur met gerichte tellingen.

Voorontwerp PRUP

De opmerkingen op het ontwerp plan-MER (zie boven) zijn ook van toepassing op het voorontwerp PRUP.

6. Relatie plan-MER met PRUP

Naast het onderdeel 6.3 (Milderende maatregelen), dient eerst nog een onderdeel “Effectbespreking” opgenomen te worden (naar analogie met het voorontwerp PRUP voor de zoekzone Eeklo-Maldegem).

6.3. Milderende maatregelen

De weergegeven tabel hoort in een ander nog toe te voegen onderdeel (Effectbespreking, zie boven). De scores in deze tabel zijn bovendien niet overal gelijk met de resultaten in het ontwerp plan-MER (o.a. fauna Aalter moet -2 zijn, fauna Bedrijventerrein Gent moet -2 zijn, fauna Windakker Melle moet -3 zijn). Een tabel over milderende maatregelen ontbreekt nog (naar analogie van PRUP Eeklo-Maldegem).

Zoals in de inleiding van dit advies aangegeven kan er voor fauna best een verschil gemaakt worden tussen het planniveau en het projectniveau. Op projectniveau kan na verder onderzoek eventueel blijken dat er milderende maatregelen noodzakelijk zijn, ook al werden deze nog niet concreet geïdentificeerd op het hoger niveau.

CONCLUSIE

Het INBO heeft enkele opmerkingen op zowel het voorontwerp PRUP als bijhorend ontwerp plan-MER, specifiek inzake de beschrijving van de referentiesituatie, effectenbepaling en milderende maatregelen.

REFERENTIES

Everaert J. (2009). Windturbines op en rond het Eiland Zwijnaarde. Aanbevelingen in het kader van een mogelijke impact op de fauna. Advies van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, INBO.R.2011.32.

Everaert J., Peymen J. & van Straaten D. (2011). Risico's voor vogels en vleermuizen bij geplande windturbines in Vlaanderen. Dynamisch beslissingsondersteunend instrument. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, INBO.R.2011.32. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO).